

A KERESZT TÖVÉBEN

A sümegi Sarlós Boldogasszony Kegytemplom lapja ♦ II/9., 2010. szeptember 12. ♦ Ára: 100 Ft

A búcsú alkalmából lapunk dupla számmal jelentkezik!

*Áll a gyötrött Isten Anyja,
kín az arcát könnybe vonja,
úgy siratja szent Fiát,
úgy siratja szent Fiát.*

*Gyász a lelkét meggyötörte,
kín és bánat összetörte,
törnek éle járta át,
törnek éle járta át.*

*Ó, mily nagy volt ama drága
Szűzanya szomorúsága
egyszülött szent magzatán,
egyszülött szent magzatán.*

*Mennyit sírt és hogy kesergett,
látván azt a nagy keservet,
azt a nagy kínt szent Fián,
azt a nagy kínt szent Fián.*

*Ki ne sírna, melyik ember,
hogyha ennyi gyötrelemben
látja lankadozni őt,
látja lankadozni őt?*

*Ki ne sírna Máriával,
hogyha látja szent Fiával
szervenadni a szent Szülőt,
szervenadni a szent Szülőt?*

*Szeretetnek szét kútfője,
fájdalomnak éles tőre
járjon át a lelkemen,
járjon át a lelkemen.*

*Hogy szívemben lángra kelne
Krisztusomnak szent szerelme,
segíts néki tetszenem,
segíts néki tetszenem!*

*Krisztusom, ha jó halálom,
anyád szeme rám találjon,
és elhívjon engemet,
és elhívjon engemet!*

*A ferences Jacopone
da Todi költeménye
(XIV. sz., részletek)*

E számunk tartalmából:

Szeptember 14-e a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe. A kereszt hitünk központi szimbóluma, mely kifejezi Krisztushoz tartozásunkat és az Ő megváltó halálának és feltámadásának üdvösségszerző erejébe vetett hitünket. A Szent Keresztről szóló elmélkedést a **2. oldalon** találják.

Szeptember 15-én a Fájdalmas Szűzanya emléknapja van. Ebből az alkalomból ünnepi beszélgetést olvashatnak Balázs atyával a Fájdalmas Anya titkáról, illetve arról is, hogy mire tanít bennünket a Szűzanya sümegi kegyhelye. **3. oldal**

Szeptember 19-én avatja boldoggá XVI. Benedek pápa John Henry Newmant az angliai Rednalban. Ebből az alkalomból megismerkedhetnek a nagy angol bíboros életével, valamint bemutatjuk a magyar nyelvű Newman-irodalom legújabb kiadványait. **4–5. oldal**

Október 2-a az Őrzőangyalok emléknapja. Vajon mi ápoljuk-e kapcsolatunkat mennyei segítőkkel? *Imádság Őrzőangalomhoz* a **7. oldalon**.

Október 4-e Szent Ferenc atyánk boldog halálának napja, a ferences rendben főünnep. Miért nevezzük Szent Ferenc halálát *tranzitusnak*? Hogyan élhetjük meg mi is Szent Ferenc módjára a Krisztussal való meghalást és eltemetkezést a hétköznapiakban? Erre is választ ad Balázs atya írása a **6. oldalon**.

Liturgikus sorozatunkban a templom misztériumával ismertetjük meg Olvasóinkat. Ezúttal a templomkapu lelki értelmezésébe, teológiai és spirituális vonatkozásaiába adunk betekintést, a **7. oldalon**.

A hazai és a világegyház híreiből válogatunk, valamint a templomunkhoz kötődő, szeptember-októberben esedékes egyházi eseményekről adunk tájékoztatást a **8. oldalon**.

Gondolatok Szent Kereszt ünnepén

Legnemesebb minden fák közt, hű Keresztfá, áldalak!

*Erdő egy sem termett ilyen, ily gyümölcssel gazdagot,
édes fa, mely édes szeggel édes terhet bordozol!*

*Egyedül csak te vagy méltó váltságunkat bordani,
és a hajótört világot biztos partra menteni:
pusztulástól ezt a földet Bárány vére óvta meg.*

*Hódolattal adjunk hálát Háromságban egy Úrnak,
Atya, Fiú, Szentléleknek, imádandó Fölségnek,
Őt dicsérje minden élő, mindörökekön-örökeké.*

Ámen.

*Venantius Fortunatus: Himnusz a Szent Keresztről
(VI. század, részlet)*

Elgondolkodtunk-e már valaha azon, hogy ez a szégyenfá, a rómaiak legbrutálisabb, a lázadó rabszolgáknak és közönséges gonosztevőknek szánt kivégzőeszköze számunkra a hit szimbóluma? Észrevettük-e, hogy a mi nyelvünkben a beavatás szentsége, a *kereszttség* is a kereszt szóval van összefüggésben? Vagy azt, hogy míg a reformátusok és evangélikusok a reformáció korabeli szóhasználatot őrizve ma is *kereszttyénnek* mondják magukat (a szláv eredetű *kresztyán* szóból, mely krisztusit, Krisztus-követőt jelent), addig a katolikus népetimológia a krisztushívőket kereszténynek nevezi, vagyis a kereszt hitét vallóknak?

A kereszt jelen van tehát a mindennapi egyházi szóhasználatban, jelen van a katolikus, ortodox és evangélikus templomok tornyán, az egyházi intézmények: iskolák, kórházak, idősotthonok falain, számos családi otthonban, nők és férfiak nyakában, néha fülében is. De vajon az a kereszt, amit arany vagy ezüst nyakláncra, netán fülbevalóként hordunk, milyen kapcsolatban van Krisztus keresztjével, mely megváltásunk eszköze? Úgy viseljük-e ékszerként a keresztet, hogy közben büszkén vállaljuk kereszténységünket, nem feledve, hogy számunkra Krisztus keresztje az üdvösség hordozója, egyetlen reménységünk, hiszen ha Krisztus megváltó halálával nem szabadít meg a bűn örökségétől, az örök halál lenne osztályrészünk?

Nem szabad elfelejtenünk Szent Pál apostol szavát: „A kereszt a zsidóknak botrány, a pogá-

nyoknak meg balgaság, nekünk azonban Isten ereje.” Egy idős nővér mesélte, hogy a kórházban, ahol dolgozott, a legügyesebb kezű sebésznek kellett megműtenie az egyik kommunista vezért. Az orvos azt mondta, nem tud addig nekikezdeni az operációnak, amíg rá nem tekint a keresztre. A harcos ateista pártember erre megparancsolta, hogy hozzák vissza a műtő faláról korábban eltávolított keresztet.

Hogy a kereszt micsoda erő, azt a szenvedés idején tapasztalhatjuk meg igazán. Hiszen a világ fiai is, bármennyire igyekeznek is elkerülni a szenvedést, nem tudnak elmenekülni előle. Csak-hogy számukra a szenvedés nem más, mint tömény, érthetetlen és értelmetlen rossz, elkerülhetetlen negatívum, nekünk viszont kereszt: vagyis Krisztus szenvedésével összekapcsoló, belső, lelki fejlődésünket előmozdító, üdvösségünket szolgáló eszköz.

Mindenkinek megvan a maga keresztje – szoktuk mondani. Talán sokan ismerjük a tanmesét, mely szerint valaki azzal a panasszal fordult az Úristenhez, hogy túlságosan nehéz a keresztje, melyet cipelnie kell. Az Úr nagylelkűen megengedte neki, hogy letegye, és másikat válasszon helyette. Egy hét múlva újra jött az illető, hogy ez sem megfelelő, itt nyomja, ott szúrja, szeretne inkább egy harmadikat. Az Úr ezt is megengedte. Néhány nap múlva megint ott volt, ugyanezzel a panasszal. A tizedik után aztán végre talált egyet, amelyik teljesen illett rá, nem volt sem túl nehéz, sem túl kényelmetlen – kiderült, hogy ez volt az, amelyiket először le akart tenni, és csak most jött rá, hogy ez tökéletesen rá volt szabva, rá volt méretezve.

Végül gondoljunk arra, hogy a keresztvetéssel mindennap többször is tanúságot teszünk arról, hogy Krisztushoz tartozunk, és az ő keresztjében bízunk. Persze, csak ha odafigyelve, illő tisztelettel vetünk keresztet. A keresztvetéssel mintegy beburkoljuk, Krisztus megváltásának védőpajzsa alá helyezük testünket, egész valónkat, életünket. Leginkább a nehéz terhek vállalása, embert próbáló feladatok, megmérettetések előtt vetünk ösztönösen keresztet, mintegy segítséget kérve. Biztosan láttunk már sportolót, énekest, aki ezzel a jellel lépett a stadion füvére vagy a dobogóra. Merítsünk mi is erőt mindennap Krisztus keresztjéből a keresztvetéskor, Szent Pállal együtt megvallva: „*Nem akarok másban dicsekedni, mint Urunk, Jézus Krisztus keresztjében. Általa számomra megfeszítettett a világ, és én is a világnak!*”

Telek Péter-Pál

A Fájdalmas Anya titka

Ünnepi beszélgetés Balázs atyával

Balázs atya, mit jelent számodra, hogy a Fájdalmas Anya csodatévő szobrát őrző kegyhelyen élsz itt Sümegyen?

Szűz Máriával kisgyermekkorom óta bensőséges kapcsolatban vagyok, de csak a Fájdalmas Anya közelsége döbbsentett rá, hogy milyen sok szenvedő anya is van közöttünk. Mi, férfiak, alighanem soha nem leszünk képesek megérteni és átérezni, ahogy egy édesanya szenved a gyermekéért, és így valamiképpen részesedik a Fájdalmas Anya titkában.

Miben áll ez a titok?

Mindenekelőtt a bizalmat jelenti. A bizalmat abban, hogy Isten hűséges az ígéreteihez. Hogy hogyan teljesül az angyal ígérete Jézusról, hogy „Dávid házában uralkodni fog mindörökké”, ha most megölték? Ezt Mária nem tudhatta. De a szíve mélyén nem szűnt meg a bizonyosság, hogy Jézus ügyében a végső szót nem a zsidó főpapok, nem is Pilátus, hanem a mindenható Isten mondja ki, aki teremtő szavával a nemlétezésből létbe hívta a mindenséget. Ez adott erőt neki ahhoz, hogy higgyen akkor is, amikor minden veszni látszott. Ezért is nem olvasunk arról az evangéliumban, hogy feltámadása után Jézus megjelent volna szent Anyjának, mert Mária hitének – akárcsak az angyali üdvözléskor – nem volt szüksége bizonyítékra. Ugyanakkor az ő lelkét is „tór járta át”, és szenvedéséhez nincs, ami fogható lenne. Hiszen nincs nagyobb fájdalom a földön, mint mikor egy édesanya látja, hogy meghal a gyermeke, ráadásul ártatlanként, kegyetlen módon kivégezve. És itt Isten Anyjáról és Isten Fiáról van szó, akik egyedül voltak minden bűntől mentesek ebben a bűntől sebzett világban.

Másodszor, és ez nem kevésbé fontos, a János-evangélium tanúsága szerint halála előtt Jézus nemcsak Isten és ember között kötött új és örök szövetséget, hanem azok között is, akik hittek benne, akik már tagjai lettek ennek az örök Isten-ember szövetségnek. Ezt jelenti, hogy Édesanyját és szeretett tanítványát a kereszten függve egymás gondjára bízta. Ezentúl minden emberi kapcsolat új és örök lett, amely a Krisztus-hívők között léte-sül.

Mit jelent ez a mindennapi életben?

Azt, hogy nem épülhet csupán a rokonszenvre vagy a testre és a vérre sem a barátok, sem a házastársak kapcsolata, de még a szülők és gyermekeik kapcsolata sem. Ahogy a Szűzanya vállalt bennünket új és örökkévaló módon szent Fia keresztje alatt, úgy kell nekünk is vállalnunk szüleinket, gyermekeinket, házastársunkat, barátunkat,

papnak a rá bízott híveket, szerzetesnek a rendi testvéreit. Ha ez megvalósul, az a Szentháromság ragyogó jele lesz a világban.

Voltál-e tanúja valamilyen csodának, mely a Fájdalmas Anyához és a sümegi kegyhelyhez kötődik?

Évekkel ezelőtt találkoztam egy házaspárral, éppen gyertyát gyújtottak a kegyzobor főoltár mögötti másolata előtt. Két kis ikerfiú állt mellettük, meg egy nagyobbacska kislány. Megkérdeztem, honnét jöttek, elmondták, hogy valahonnét az Alföldről. Tízévnyi házasság után sem született gyermekük, és az orvosok azt mondták, nem is lehet. Ekkor örökbe fogadtak egy kislányt, majd az egyik nagymama biztatására eljöttek ide, a sümegi Szűzanyához, imádkoztak, és rá kilenc-tíz hónapra megszülettek az ikrek.

Sok-sok hasonló történet van, megrendítően szép mindegyik. Csodák, melyek nem az egész emberiségnek szólnak, mint Krisztus csodái, hanem csak egyeseknek. Ezeknek a csodáknak az a szerepük, hogy mélyebb hitre vezessenek.

És ha a csoda elmarad?

Hiszem, hogy a Szűzanya, és közbenjárására az Úristen mindig meghallgatja kéréseinket, csak nem biztos, hogy úgy és akkor teljesíti, amit kérünk, ahogy mi szeretnénk. A mennyei Atya nem részvétlen és nem kegyetlen, de Jézust sem mentette meg az utolsó pillanatban a haláltól, viszont megmentette az utolsó pillanat után, amikor fel-támasztotta.

Eszembe jut egy idős néni, aki egy időben nagyon kérte a Szűzanyát itt, a sümegi kegytemplomban, hogy a lánya, akinek született egy kislánya, ne haljon meg. A fiatalasszony mégis meghalt. A néni pedig bezárkózott, sokáig templomba sem járt, nem tudott imádkozni. Elfogadhatatlan volt számára, hogy „elvette tőle az Isten” a gyermekét, akit annyira szeretett. Amikor eljött hozzám, és elpanaszolta szíve nagy fájdalmát, nem tudtam neki mást mondani, csak azt, hogy nézzen fel a templom oltára fölé a kegyzoborra, ahol a Fájdalmas Szűz ölében tartja halott szent Fiát. Megdöbbsent. Annyiszor látta, mégsem tudatosította magában, mit is ábrázol ez a szobor. Ez a felismerés segített kilépnie rettenetes lelki bénultságából. Nemcsak a csodás gyógyulások, de az ilyen lelki gyógyulás is igazolja, hogy a Fájdalmas Szűz titkában elmerülve már itt a földön, a kereszt alatt megkezdődik az örök dicsőségben ragyogó élet.

Az Anyaszentegyház új boldogja

John Henry Newman bíboros

Londonban született 1801-ben. Apja anglikán volt, anyja ősei pedig francia kálvinisták. 1816 nyarán átélt istenélménye meghatározó lett egész életére. Oxfordban tanult, 1816 és 1820 között a Trinity College növendéke, 1822-től pedig az Oriel Col-lege tagja és tanára. Miután teljesen meggyőződött arról, hogy Isten a cölibátusra és az emberek szolgálatára hívta el, szemináriumba jelentkezett, és 1824-ben anglikán diakónussá, majd pappá szentelték. Az oxfordi egyetem lelkészi szolgálata közben nagy buzgalommal látott hozzá az egyházatyák tanulmányozásához, és ezek a patrisztikai tanulmányok egyre közelebb vitték a katolikus tanításhoz. Az az elhatározás kezdett érelődni benne, hogy a kereszténységet meg kell védeni a kor teológiai liberalizmusa ellen. Ez a liberalizmus azt hirdette, hogy nincs egy vallásban sem objektív, biztos igazság, ezért minden vallás azonos értékű, valamennyit el kell tűrni, a dogmák ugyanis csak vélemények.

1833-ban egyik alapítója, majd szellemi irányítója lett az Oxford-mozgalomnak, amely irodalmi hadjáratot indított az anglikán egyház megújulása érdekében. Eközben dogmatikailag egyre jobban közeledett a korábban megvetett, „antikrisztusi” és „római rontásnak” tekintett Katolikus Egyházhoz. Az anglikanizmust az ősegyházzal egybekapcsolva középső állást akart teremteni Róma és a protestantizmus közt, azt remélve, hogy az eredeti anglikanizmus egységesítő pólusa lehet majd az egymástól elválasztott keresztény egyházaknak. Szellemi hatása hamarosan egész Angliára kiterjedt: úgy tekintettek rá, mint tüneményeszerű lángelmére. 1833-tól 1845-ig több művet írt az Egyház védelmében, az Oxford-mozgalom 90 részes röpiratszerű traktátussorozatából 24-nek ő a szerzője. Az 1841-ben megjelent utolsó traktátusában megkísérli bizonyítani az anglikán és a római egyház tanainak megegyezését, illetőleg az angol egyház tanainak keretében akarja bemutatni a katolikus egyházat. Az anglikán püspökök azonban szembefordulnak ezzel a kísérletével, és számos támadás éri a nyilvánosság előtt.

1839-től egyházatyák újabb tanulmányozása után egyre fokozódó bizonyossággal ismeri fel, hogy az ősegyház organikus fejlődése nem az anglikán, hanem a Római Katolikus Egyházban ment végbe. Az Anglikán Egyházzal szemben ébredt kételye után hat éven keresztül állhatatosan imádkozik és bőjtöl a világosságért. 1843-ban, lemond plébániájáról, otthagyja ragyogó akadé-

miai pályafutását, lelki gyermekeit, hozzátartozóit és legjobb barátait, és teljes magányba vonul. A hosszas elmélkedések és a kemény aszkézis végül megérlelik benne a megtérést: 1845. október 9-én – néhány barátjával együtt – leteszi a katolikus hitvallást boldog Dominic Barberi előtt, és katolizál. Még ebben az évben megírta konverziójának részletes, tárgyilagos okait a keresztény tan fejlődéséről írt könyvében, majd később, mikor az anglikán táborból kétszínűséggel vádolták, a katolicizmushoz vezető útját *Apológiájában* is feltárja – e művét az angol irodalom elismert remekműveként tartják számon. Newman áttérése Benjamin Disraeli, a későbbi lord Beaconsfield szerint súlyos dőfést adott az angol államegyháznak.

1846 őszén Newman Rómába megy, ahol a következő évben pappá szentelik, majd belép az oratoriánusokhoz. 1848-ban Birminghamban, majd 1849-ben Londonban is oratóriumot alapít, mint az új angol oratoriánus kongregáció tartományfőnöke tevékenyen részt vesz a lelkipásztorkodásban, és plébánosként teljesen a szegények gondozásának szenteli magát. 1851-től hét éven át az új dublini katolikus egyetem rektora, majd visszavonul kolostorába Birminghambe, ahol előkelő családok gyermekeit neveli, és a tudománynak él. Innét, edgbastoni magányából haláláig ő irányítja Anglia szellemi és vallási mozgalmait.

Megtérése után a Katolikus Egyházban is sok félreértés és megaláztatás éri, mígnem XIII. Leó pápa 1879-ben, lelkipásztori és tudományos munkássága elismeréséül bíborossá kreálja, és évek múltával is „*il mio cardinalé*”-nak nevezi, elosztatva minden gyanakvást.

Newman élete utolsó éveit szinte teljesen megvakulva élte le, szüntelen a rózsafüzért imádkozva. 1890. augusztus 11-én hunyt el Birminghamban. A *Daily Telegraph* már életében az isteni dolgok nagy doktorának, a szellemi rend hatalmas és meggyőző erejű tanítójának nevezte, halála után pedig még inkább megbecsülték munkásságát. XII. Piusz pápa az angol nemzet világosságát árasztó fényességének és rendkívüli ékességének (*lumen et decus eximium*) nevezte. Művei sok-sok nyelvre lefordítva számtalan kiadást mértek. Ma nemcsak a katolikus világ tiszteli, de az Anglikán Egyházon belül is megbecsülés övezi.

Életszentségének híre, mely már életében is jelentős volt, halála után tovább növekedett, ezért a birminghami érsek 1958-ban kezdeményezte kanonizálását. II. János Pál pápa 1991. január 22-én a tiszteletreméltóak közé sorolta, majd egy közbenjárására történt gyógyulás csodaként való elismerése 2009-ben megnyitotta az utat a boldoggá avatás előtt.

Forrás: Wikipédia

Isten engem valami határozott szolgálatra rendelt. Olyasmint bízott rám, amit nem bízott másra. Küldetésem van. Még ha nem is tudom meg soha ezen a világon, hogy mi, majd megtudom az eljövendőben. Valahogy szükséges vagyok céljainak eléréséhez, olyan szükséges a magam helyén, akár egy arkangyal a sajátján – és valóban, ha elbukom, újat teremthet, ahogy a kövekből is teremthet fiakat Ábrahámnak. Mégis van némi szerepem ebben a nagy műben, láncszem vagyok, személyek közti összekötő kapocs. Nem hiába lettem teremtve. Jót kell tennem, az Ő művét kell művelnem, a béke angyalává kell válnom, az igazság hírnökévé a magam helyén, nem megszegve, hanem megtartva az Ő parancsait, és Őt szolgálva hivatásomban.

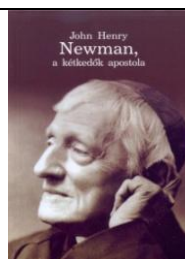
Ezért bízom meg Benne. Bármilyen, bárhol vagyok is, soha nem fog megtagadni. Ha beteg vagyok, a betegségem szolgálhatja Őt, ha tanácstalan, a tanácstalanságom, ha bánkódom, a bánatom szolgálhatja Őt. A betegségem, a tanácstalanságom vagy a bánatom szükséges eszköz lehet valami nagy cél érdekében, ami messze túl van rajtam. Ő semmit sem tesz hiába. Ha életemet meghosszabbítja vagy megrövidíti, Ő tudja, mire készül. Elveheti a barátaimat. Idegenek közé sodorhat. Elhagyatottnak érezhetem magam, vagy rosszkedvűnek, bizonytalannak tarthatom a jövőt, és mégis: Ő tudja, mire készül.

John Henry Newman

Könyvespolc

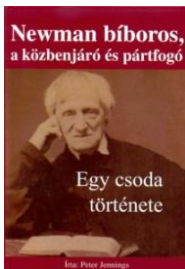
Új rovatunkban elsőként olyan kiadványokat ajánlunk Kedves Olvasóink figyelmébe, melyek mind kapcsolódnak Anyaszentegyházunk új boldogjához, John Henry Newmanhez. Az első három kötet bevezetésül szolgálhat a nagy angol bíboros életművébe és lelkiségébe, a következő kettő az ő igehirdetésének magyarul frissen megjelent termése, végül az utolsó, hangzó anyag ennek az igehirdetésnek Barsi Balázs atya által adott mai interpretációja. E kiadványok mindegyike azt hivatott elősegíteni, hogy „az isteni dolgok nagy doktorának” tanítása mind többekhez eljusson, és ahogy az ő korában, úgy a mi időkben is a katolikus keresztény hit megerősödését, elmélyülését és hiteles megélését szolgálja.

Az itt ismertetett kiadványok a feltüntetett, kedvezményes áron kaphatók a Rendházban és a Kegytárgyboltban, továbbá megrendelhetők interneten a www.barsibalazs.hu oldalon, a Könyvesbolt menüpont alatt.

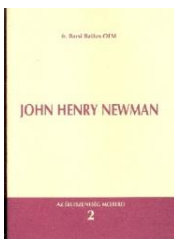
A kételkedők apostola

Boldog John Henry Newman rövid életrajza, mely bevezet a nagy bíboros tanításának csodálatos világába. A szentéletű és tudós bíboros az egyházatyák töretlen, egyetemes hitével és a legújabb kor szellemi, erkölcsi gyengeségeinek ismeretével felvértezve, az Eucharisziában jelen lévő Krisztusba kapaszkodva mindannyiunk lelki vezetője lehet. **400 Ft**

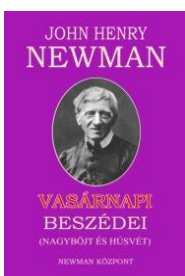
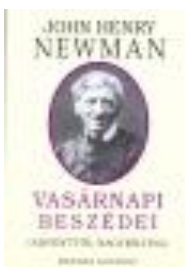
A közbenjáró és pártfogó

Ebben a kis könyvecskében nyomon követhetjük Jack Sullivan amerikai diakónus betegségének, valamint John Henry Newman közbenjáró-sára bekövetkezett csodálatos gyógyulásának történetét, mely megnyitotta az utat a nagy angol bíboros boldoggá avatása előtt. Egyben bepillantást nyerhetünk a Katolikus Egyház által ilyen esetekben lefolytatott alapos vizsgálat menetébe is. **400 Ft**

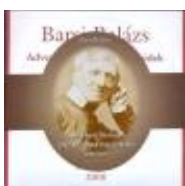
John Henry Newman

E lapokon a modern kor nagy egyháztanítójának belső útját követhetjük nyomon a katolikus Egyházba való hazatéréséig. Kalauzunk Balázs atya, aki ennek a belső útnak három fontos mozzanatára irányítja figyelmünket: Newman és a megtestesülés; Newman egyházképe; Newman és a dogmafejlődés. **300 Ft**

Vasárnapi beszédek I-II.

Ez a két könyv Boldog John Henry Newman vasárnapi beszédeit tartalmazza, melyeket még anglikán lelkészként írt és mondott el, de már akkor is igazán katolikus szellemben. Mély hittel és kristálytisza logikával megfogalmazott gondolatmenetei eligazítást adnak a mai kor zavaros világában is, és felszítják bennünk a vágyat az életszentség után. Az első kötetben az Adventtől Nagyböjtig tartó időszakra, a második, megjelenés alatt álló kötetben pedig Nagyböjtre és Húsvétra szóló beszédek találhatók. A beszédeket Somogyi György és Técsy Judit művészien szép fordításában és Balázs atya bevezető gondolataival együtt olvashatjuk, melyek segítenek megragadni a prédikációk legfőbb üzenetét. **Egy kötet ára: 900 Ft**

Newman beszédeinek magyarázata

Ez a nyolc darabból álló CD-gyűjtemény Balázs atya 14 konferenciabeszédét tartalmazza, melyeket 2008–2010 között mondott el a pesti ferences templomban, John Henry Newman vasárnapi beszédeit magyarázva és aktualizálva. **A 8 CD együttes ára: 3.000 Ft**

Szent Ferenc atyánk Tranzitusának tanítása

Szent Ferenc atyánk halálát *tranzitusnak* nevezzük, ami utal arra, hogy az ő halála nem gyötrelmes agónia volt, hanem boldog átmenet ebből a földi világból a boldog örökkévalóságba. Minden év október 3-án (vagy 4-én) a ferences templomokban ezt a halált ünnepeljük bensőségesen szép liturgia keretében.

De hát mi közünk nekünk, mai keresztény híveknek egy ember majd' nyolcszáz esztendővel ezelőtt bekövetkezett halálához? Nagyon is van közünk, és nemcsak nekünk, kisebb testvéreknek, de minden krisztushívőnek. Hiszen az Egyház az ő szent liturgiájában semmi olyasmit nem ünnepel, ami ne tartozna ránk, ami ne érintene minket. Szent Ferenc atyánk halálában mélységes tanítás van elrejtve számunkra. Ő azért nem ismert agóniát, szorongást, rettenetes félelmeket, mert mire halála órája elérkezett, számára már befejeződött a halálos küzdelem: földi élete napjaiban megharcolta a jó harcot, lemondott még önmagáról is, s nemcsak meghalt Krisztusban, de el is temetkezett Benne. Megtérésében eljutott oda, hogy nem akart többé valamivé válni; lemondott arról, hogy legyen valamivé és hogy alkosson valamit.

Meghalni terveznek, szép elképzelésnek és sok jó ideának, hogy az örökkévalóságnak éljünk – csak így lehet bejutni a szűk kapun, mely az Életre vezet. Ez a halálos küzdelem persze egy egész életre van elosztva, hogy túlságosan ne fájjon, de éppen ez jelenti a kísértést is számunkra: az alig fájó, a hétköznapi pillanatokban megvalósuló lelki halált lenézzük, üdvösségünk szempontjából semminek tartjuk, s ezért elutasítjuk. Pedig a halálnak annyiféle pillanatnyi elővételezésére nyílik lehetőségünk, ahány helyzete, megoldásra váró feladata van az életünknek. Lássunk csak néhány példát:

- A rám bízott feladatot önzetlenül, a legteljesebb odaadással végzem el;
- a munkában pontos és kitartó igyekszem lenni, és a lehető legtökéletesebbre törekszem;
- ügyelek arra, hogy figyelmetlenséggel, hanyagsággal másoknak bosszúságot ne okozzak;
- nem engedek a test pillanatnyi, önző vágyainak;
- rendszeren, fegyelmezetten ülök, járok, beszélek, étkezem;
- kulturáltan, visszafogottan viselkedem a felüdülés, szórakozás idején is;
- elviselem az igaztalanságot, bántó szót, tekintetet;
- erőt veszek indulataimon és érzéseimen, hogy ne tegyem tönkre mások jó hangulatát;
- tapintatosan szólok, és nem tartom számon a nekem okozott sérelmeket;
- törekszem arra, hogy megbocsássak azoknak, akik megbántottak...

Azonban nem elég meghalni az Úr Jézus Krisztussal, hanem el is kell temetkezni vele, például a következők gyakorlásával:

- Lemondok a csillogásról, a harsány és hangos életről;
- igyekszem áttetszővé válni, mint a levegő, melyből élnek az emberek, anélkül, hogy észrevennék;
- elviselem azt is, hogy elfelejtenek és semmibe vesznek;
- s törekszem úgy élni, hogy amikor elköltözöm ebből a világból, hogy ne én hiányozzam szeretteimnek, hanem maga Krisztus.

Szent Ferenc így élt: élete maga volt a halál és az eltemetés, halála viszont az igazi élet kezdete. De ez nem jelenti, hogy csupa keserűségben telt az élete itt a földön. Az apránkénti meghalás és eltemetés Krisztussal belső örömet és békességet ad a léleknek. A testi halál pedig már nem rémisztő ellenség, hanem szelíd nővér, aki nem tesz mást vele, mint kézen fogva átvezeti őt ebből az árnyékszerű földi létből az igazi, örökkévaló Életbe.

Fr. Barsi Balázs OFM

*Áldjon, Uram, nővérünk, a testi halál,
Akitől élő ember el nem futhat.
A kik halálos bűnben halnak meg, jaj azoknak,
És boldogok, kik magukat megadták
Te szent akarodtnak,
Második halál nem fog fájni azoknak.
Dicsérjétek Uramat és áldjátok,
És mondjátok hálát Neki,
És nagy alázatosan szolgáljátok.*

Assisi Szent Ferenc: Naphimnusz (részlet)

Imádság Őrzőangyalomhoz

Szent őrzőangyalom, bízom testvéri-baráti szeretettedben. Gyermekkorom óta szeretlek. Jó lenne Veled úgy érintkezni, mint az emberekkel, akiket szeretek. Most, hogy igen korán leszáll az októberi este, megroppannak a régi szekrények, furcsán kattannak a nagyóra, és elülnek a külvilág zajai, közelebb érezlek magamhoz. Ez az érzés csalhat is: nem abban, hogy most közel vagy, hanem abban, mintha máskor távol lennél. Jó azt átérezni, hogy Neked nincs éjszaka és nappal, és a Te szereteted soha nem hagy ki Isten iránt és irántam sem. Nem tudsz nem szeretni engem, hiszen Te már véglegesen a dicsőség és a szeretet állapotában vagy.

Ezután többet gondolok Rád. Szent őrzőangyalom, tedd tökéletessé az én adorációm! Vidd imáimat a Fölséges színe elé, mint a Te imáidat, vagyis angyali tisztasággal tisztíts meg azokat. Taníts meg engem az angyali világ leggyönyörűsebb életformájára: a szüntelen Isten-imáadásra.

Szabadságom tudatában kérek, vezesd gondolataimat és akaratomat a Fölséges felé, egyedül az Ő dicsőségére. Felhatalmazlak, drága Angyalom, hogy hass az én értelmemre, akaratomra, emlékezőképességemre, fantáziámra, érzelmeimre, érzéseimre, ösztöneimre, testemre-lelkemre! Kérek, tegyél meg mindent hatalmas, angyali erőddel, hogy soha többé ne vétkezzem, hogy a legkisebb tudatos bűnt is irtóztva elkerüljem! Ahogy a gonosz szellem megszáll embereket, hogy a rosszra vezesse őket, Te úgy szállj meg és vezess engem a jóra! Segíts, hogy soha el ne feledkezzem a Fölséges jótéteményeiről.

Halálom óráján különösen legyél velem! Jézus szent Nevének erejével taszítsd el a sátánt halálos ágyamtól! Sugalld nekem akkor is Isten imáadásának gondolatát és vágyát, és járj közben értem, hogy az Iránta való szeretetbe halhassak bele!

Balázs atya

A LITURGIA KINCSESHÁZÁBÓL

A templom misztériuma

2. A templomkapu

A templom ajtaja magát Jézust jelenti, aki ezt mondta: „A juhok számára én vagyok az ajtó... Aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-bejár és legelőre talál” (Jn 10,7-9), de ő az út is, amely a szentélybe, az isteni életbe vezet. Sőt ő maga a cél is, hiszen egylényegű az Atyával; s az áldozás pillanatában nemcsak vele, hanem általa az Atyával is egyesülünk a Szentlélekben. Így tehát Jézus Krisztus a kezdet és a vég, az alfa és az ómega, aki van, aki volt és aki eljövendő (lásd Jel 1,8).

Jézus Krisztus az Isten életére nyíló, kitért ajtó, akin keresztül dús legelőre találunk. Mert Krisztus bűneinket eltörlő halálával nem csupán helyreállt a bűn előtti állapot, hanem Isten az ő Fiában saját isteni természetének részesévé tett minket. Ezért sok középkori templom portáléján az utolsó ítélet képe látható és a képről Jézus szava hangzik felénk: „Jertek, Atyám áldottai, és vegyétek az országot, mely nektek készítettett a világ kezdetétől.” A templom kapuja magában foglalja és megjeleníti ezt az egész isten–emberi drámát: az ítéletet és az irgalmat, illetve a belépést az életbe, mely soha el nem múlik.

A szimbólumok világa az emberiség legmélyebb, legalapvetőbb nyelve, melynek sajátossága a többértelműség, a különböző jelentések rétegződése és egymásba fonódása. Minél ősbibb, egyszerűbb egy szimbólum, annál mélyebb, gazdagabb a jelentése. A szentegyház kapuja is ilyen egyszerű és ugyanakkor összetett szimbólum: nemcsak Krisztusra vo-

natkozik, hanem rám is, a benne hívó emberre. Mert az ember maga sem más, mint templom. Szent Pál figyelmeztet is: „Nem tudjátok, hogy testetek a benetek lakó Szentlélek temploma?” (1Kor 6,19)

Amint a templom kapuja kettéválasztja a világot külső és belső világra, úgy az ember belső világát is is elválasztják a külvilágtól külső kapui, az érzékszervek, és belső kapuja a szeretet szabadsága. A mai ember nagy kísértése, hogy a felszínen élve elfelejtse, hogy van belső világa is, mely végtelenül tágas és gazdag, kozmikus méretű, sőt a transzcendens Istenre tárul. Igen sok kortársunk szenved attól, hogy az ajtót és az utat, mely saját szívéhez vezet, elfelejtette.

A templom ajtaja tehát kegyelemtani szimbólum is: nemcsak arról van szó, hogy Jézusban megnyílnak előttünk az isteni szeretet mélységei, hanem hogy ezzel egy időben, kegyelme vonzásának engedve mi is megnyitjuk előtte életünket, feltárjuk nyomorúságunk mélységeit, hogy alvilágunkba leszállva megváltson minket. Ő nem tör be hozzánk erőszakkal, hanem szelíden kopogtat, és alázatosan várakozik. A Jelenések könyvében így szól: „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg énvelem.” (Jel 3,20) Ugyancsak a szentmise titkáról van itt szó; az áldozásról, amely sohasem külsődleges étkezés csupán, hanem a lélek mélyén, annak szentélyében történik, mert a szentségi Jézus nem a gyomrunkba, hanem személyiségünk szentélyébe lép be, hogy ott velünk legyen és isteni életét megossza velünk.

Fr. Barsi Balázs OFM: A templom az időben és az örökkévalóságban c. tanulmánya nyomán

A hazai és a világegyház hírei

Együtt a cigányság felemelkedéséért. A Közép-Európai Tanárákadémia Pro Educanda Juventute díjában részesült *Fr. Tokár János*, az esztergomi ferences gimnázium igazgatója, aki esti tagozatú gimnáziumi képzést indított be a Bajnán és Nagysápon élő cigányok részére. A két évvel ezelőtti kezdeményezés mára gyümölcsöző együttműködéssé érett a ferences diákok és tanárok, valamint a cigány tanulók között. Egy közelmúltban rendezett tanácskozáson a kormány és az egyházak képviselői egyetértettek abban, hogy a cigányok társadalmi felzárkózásának segítése egyszerre missziós feladat és nemzetstratégiai kérdés, hosszú távú társadalmi befektetés. Tervezik egyházi fenntartású, felsőoktatási szakkollégiumok létesítését elsősorban cigány fiatalok részére, az egyházak nagyobb mértékű bevonását a tehetséggondozásba, a nevelőszülői hálózat működtetésébe, valamint a felzárkózási programok helyi szinten történő megvalósításába.

A Karitás az árvízkárosultakért. Az elmúlt hónapok áradásai óriási pusztítást végeztek Észak-Magyarországon, a Sajó, a Hernád és a Bódva menti településeken. Az árvíz okozta pusztítás következményeinek enyhítéséért a Magyar Katolikus Egyház országos összefogásra kérte híveit, és templomi gyűjtést rendezett. A hívek nagylelkű adományainak köszönhetően további több mint 255,5 millió forint segéllyel támogatja Egyházunk az árvíz sújtotta települések újjáépítését. A Katolikus Karitás az első perctől nagy erővel van jelen a katasztrófa sújtotta helyszíneken, ahol több mint 4700 családot kellett kitelepíteni, és több száz család otthona vált lakhatatlanná. A Katolikus Karitás családok ezreit látta el tartós élelmiszerekkel, ivóvízzel, takarókkal, tisztítószerrel, gyógyszerekkel, az újjáépítés során építőanyagokkal és felszereléssel, valamint bútorokkal és háztartási felszerelésekkel. A kitelepített családok gyermekei számára több turnusban szerveztek táborokat Pélifyöldszentkereszten; összesen 300 gyermek vehetett részt a színes programokon.

Szentkúti búcsú. A Kisboldogasszony-napi szentkúti nagybúcsú ünnepi szentmiséjét szeptember 5-én közel hétezer hívő jelenlétében *Erdő Péter* bíboros, prímás mutatta be, aki a helyes Mária-tiszteletéről szóló szentbeszédében. Kijelentette: A Mária-tisztelet a katolikus hit lényegéből fakad és a hívek számára kötelező. Ám nem elég naponta imádságban kérni Mária közbenjárását, bőjtölni és kegyhelyekre zarándokolni, hanem Mária nyomdokaiba is kell szegődnünk, különben a külső cselekedetek hiábavalók.

Fogadalomtétel Csíksomlyón. Szeptember 8-án, Kisboldogasszony napján hét ferences tette le örökfogadalmát a csíksomlyói kegytemplomban. Az erdélyi ferences növendékek a novíciusi évet Szécsényben

töltik, együtt a magyarországi provincia novíciusaival, majd a Gyulafehérvári Hittudományi Főiskolán végzik tanulmányaikat. Az erdélyi Szent Istvánról nevezett ferences provinciának 52 tagja van, és Brassóban, Csíksomlyón, Désen, Déván, Esztelneken, Gyergyószárhegyen, Kaplonyban, Kolozsvárott, Szászsebesen és Székelyudvarhelyen működnek kolostoraik.

Világi katolikusok kongresszusa Dél-Koreában. Augusztus 31. és szeptember 5. között tartották Szöulban a világi katolikusok kongresszusát, mely felhívta a figyelmet az ázsiai katolikus mozgalmakra. A koreai egyháznak ma hatmillió tagja van, ez az ország lakosságának 10%-a. Fáradhatatlanul szolgálják a szükségét szenvedőket, küzdenek az igazságosságért, a munkavállalók jogaiért. Az elmúlt száz évben közel tízezer koreai katolikust öltek meg a hitéért. Szöul érseke hangsúlyozta, hogy az új évezredben eljött az új apostolok ideje, akik félelem nélkül tanúszkodhatnak Krisztusról, és Ázsiát a remény kontinentévé tehetik a világ előtt.

A köztársasági elnök a Szentatyánál. Szeptember 10-én négy szemközti audiencián fogadta *Schmitt Pál* köztársasági elnököt *XVI. Benedek pápa* Castel Gandolfo-i nyári rezidenciáján. A találkozó után az államfő Tarcisio Bertone bíboros államtitkárral folytatott megbeszélést.

(Forrás: Magyar Kurír)

Templomunk hírei

Szeptember 18-19-én lesz templomunkban a Fájdalmas Szűzanya búcsúja. A szentmisék időpontja: szombaton este 7 óra, vasárnap 8, 10 és 12 óra. A 8-as misét *Paszka atya*, a nagymisést 10 órakor *Piusz atya*, a szombat esti és a déli misét *Balázs atya* celebrálja.

Szeptember 19-én avatja boldoggá *XVI. Benedek pápa* John Henry Newman bíborost az angliai Rednalban, ezért az Anyaszentegyház új boldogjának tiszteletére délután 3 órakor ünnepélyes vesperást imádkozunk a sümegecehi Newman-templomban.

Ugyanitt **szeptember 26-án**, vasárnap délután 4 órai kezdettel *Juliusz Janusz* c. érsek, apostoli nuncius hálaadó szentmisét celebrál Newman bíboros boldoggá avatása alkalmából.

Október 3-án, vasárnap este fél 6-kor lesz templomunkban a *Tranzitus*, vagyis megemlékezés Szent Ferenc atyánknak az örökkévalóságba való boldog átköltözéséről.

Balázs atya szentmiséinek és lelkigyakorlatainak időpontjai megtalálhatók a www.barsibalazs.hu honlapon, a *Naptár* menüpont alatt.